

Katzelmacher! Mochst a Trumm?
Dreißiger, Zweimundvierziger! Pam!
Alle Waffen helfen mit
Und vorwärts geht es Schritt für Schritt.

Denk' zurück an alte Hiebe!
Jetzt kommen frische Triebe!
Dich nehmen wir mit in d' Reissen,
Kannst Dir auch die Zähne ausbeissen.

Cenjani naročniki!

Minulo je zopet pol leta. Usojamo si tedaj
uljudno opozarjati, da je treba zaostalo naroč-
nino čimpreje poravnati.

„Štajerc“

je danes gotovo najbolj razširjen in najbolj po-
dučljiv list za spodnjestajersko ter koroško ljud-
stvo. Glede vojne dobivamo naravnost brzovaje
c. k. kor. in tel. urada. Pa tudi kot gospodarski
list in kot pogumni zagovornik ljudskih pravic
je stal naš „Štajerc“ vedno na prvem mestu.
Treba je torej, da stori tudi vsak pravi prijatelj
tega lista napram listu

svojo dolžnost,

kajti le na ta način nam bode mogoče, vsem
zahtevam ugoditi.

Pošljite naročnino, priporočajte in razšir-
jajte „Štajerca“.

Uredništvo in uprava „Štajerca“.

Naš prestolonaslednik o vojni.

K.-B. Berlin, 4. julija. Iz Novega Yorka
se piše:

D. T. Roche, ki je bival kot poročevalec
ameriških listov v avstrijskem glavnem taboru,
objavlja zdaj vsebino razgovora z Njegovo c. in
k. Visokostjo prevzvišenim gospodom nadvojvodo
Karlom Franc Jožefom. Ob tej priliki je
izjavil gosp. najvojvoda, da je Avstro-Ogrska
nedolžna na vsaki želji in zahtevi, da se pov-
zroči sedanja vojna. Njen prvotni korak
proti Srbiji je postal potreben, da se varujejo
temeljne narodne pravice in da se konča zlo-
činska agitacija. Svet ve, da je oropala ta agi-
tacija državo splošno ljubljenega dediča pre-
stola in je popolnoma onemogočila, da bi se
prevzele okolnosti, v katerih je bil povzročen
zločin v Sarajevu. Naj se le enkrat Amerika po-
stavi na stališče te države, naj njeno ljudstvo
samo presoja, kakšno zadoščenje bi ono zahte-
valo v enakih razmerah. Srbija je imela priliko,
da se opraviči. Pojasnili smo vsemu svetu, da ne
želimo njene zemlje; enkrat za vselej smo ho-
teli končati neznošno vmešavanje v naše no-
tranje razmere. Če bi se bilo dopustilo, da bi se
bila monarhija pogajala sama s Srbijo, bi ne
bilo prišlo do vojske in bi se bila cela zadeva
že zdavnej končala. Izplača se, da si vedno
predočnjemo to dejstvo zdaj, ko se je izvor do-
godkov nekoliko v temo umaknil. Naravno je,
da so Američani spraševali, zakaj da je Srbija
zgrabila za orožje, mesto da bi bila v danih
okolnostih odnehala nasproti zmernim zahtevam,
ki so le nameravale, da se zagotovijo naše ele-
mentarne narodne pravice. Naravno je, da so se
vprašali, zakaj so se mobilizirale, ruske sile ob
avstrijski meji, ko bi bila že beseda prijateljs-
kega nasveta v Srbiji vojno preprečila. Žal, da
se ta beseda nasveta ni izpregovorila, marveč
nasprotno, izdalo se je nesrečno povelje, naj se
mobilizira, katero povelje je spremenilo vso
Evropo v oboroženi tabor in povzročilo neizmerno
gorje nad tistimi, ki se vojskujejo, ter ki so nev-
tralni. Jasno hočem izraziti prepričanje, da vo-
dita danes Avstrija in Nemčija
o b r a m b n o v o j s k o, in da sta se borili več let,
da bi jo preprečili in zavlekli.

Vaši rojaki naj bi se spomnili na ruske
panslavistične vojske v zadnjih dveh desetletjih
in na dejstvo, da je bila Rusija tista, ki je prva

mobilizirala ob naši meji, in potem bi morda
razumeli, zakaj da sta bili obe državi prisiljeni,
se pripravljati na obrambno vojsko.

V svoje veselje morem istočasno izjavljati, da
je ta vojaka prikazala popolno slogonaše
države, in globoko vkoreninjeno lojalnost
vseh narodov, ki žive v njenih mejah.
Tistih, ki poznajo naše narode, ta lojalnost ni
presenetila; pač pa je morebiti presenetila tiste,
ki so računali na nasprotno. Izjavil bi še, da
vlada med našo monarhijo in nje-
nim mogočnim zaveznikom najpo-
polnejši sporazum v vseh vprašanih,
ki se tičejo vojske. Sporazum in sloga bosta
trajala dalje, dokler ne dosežemo svojega cilja,
to se pravi časten in trajen mir.

Razglas.

Nova žetev! Vse žito žetve leta 1915: pše-
nica (pridelana pšenica), pira, rž, soržica, ječmen,
oves, ajda, kuruza (turšica) vsake vrste je s ce-
sarskim ukazom z dne 21. junija 1915
v korist države od časa ločitve od njive zaple-
njeno.

Te vrste žita se ne smejo — razen zakonitih
izjem — samolastno podelovati, ne vporabljeni,
ne pokriti, nadalje tudi ne prostovoljno ali
prisilno razpečavati (prodati, zamenjati, podariti,
posojevati).

Vse kupčije, ki se sklenejo proti tej pre-
povedi, so neveljavne.

Kupčije, in prodaje sadov na bilkah so se
že poprej izrekle kot neveljavne.

Vkljub zaplembi smejo:

1. Podjetniki poljedelskih obratov

a) za prehrano svojcev svojega gospodarstva
vštevši one delavce in nastavlence, katerim
pristoja prosta hrana, mlinaki izdelki ali žito za
kruh kot plačilo, porabiti zaplenjene predmete
v množini, ki je določena po uravnavi uporabe.

b) porabiti za setev potrebne množine žita,
katerih najvišjo izmero določi oblast in

c) pokriti oves in za mletje nesposobno
žito (zadnje žito), ki odpade pri mlačvi, v mno-
žini, ki se določi s posebnimi predpisi;

2. mlinci izmleti žito, ki jim ga izročijo
poljedelski samopreskrbovalci.

Posestniki zaplenjene žetve so dolžni skrbeti
za to, da se žetev spravi in ohrani in jo omlatiti
kar najhitreje.

Oblast lahko v slučaju potrebe ukrene za
izvršitev tudi prisilne naredbe.

Slama je potem, ko se omlati,
zaplembe prosta.

Vporaba žita in mlinških produktov (otrobi
itd.) za namene krmljenja se še bo
uravnavala.

Zaplenjeno žetev prevzamejo
samo legitimirani nakupovalci
vojnoprometnega zavoda za žito,
ki imajo za to naročilo.

Isti mora nakupiti za mletje sposobno žito.
Posestniki žita morajo isto prodati nakupovalcem
vojnoprometnega zavoda za žito za določeno pre-
zemno ceno.

Prestopke kaznujesodiščez za-
pornimi kaznimi do enega leta in z
denarnimi kaznimi do 20.000 kron.

C. kr. štajersko namestništvo

Gradec, dne 27. junija 1915.

C. kr. namestnik:

Clary m. p.

Kmetovalčeva opravila v mesecu juliju.

Na domu. Poskrbi, da bo hlev kolikor
mogoče hladen. Da to dosežeš, hlevska okna po-
noči odpri, da se hlev shladi, podnevu pa zagri-
ni jih, da ne bo sijalo sonce naravnost v hlev.
Če je vreme primerno, je dobro, ako zaženeš ži-
vino ponoči na pašo, ako pa tega ne moreš, za-
ženi jo vsaj v kak ograjen prostor, nahajajoč se
blizu doma. Ponoči se živina lažje pase kakor

pa v hudi vročini; ko je ona na paši, se pa
di hlev doma shladi in dobro prezrači. Da
bo hlev zaduhel, poskrbi, da se gnoj v tem
secu večkrat iz njega izkida. Ako je le mo-
geri in okopaj svojo živino v tem letnem
osobito pa konje. Zatriraj mrčes na živini
pridno.

Če še nisi doslej pripravil in osnažil
shramb za nove pridelke, stori to čimprej. Da
se ni žitno klasje popolnoma posušilo, ne
ljaj ga v prevelike sloge ali kope, sicer se
je in splešni. Tudi novo žitno zrnje ne
v prevelikih kupih, ampak razgrini ga bo-
tankem, ko si ga omlatil, ker se v prevelikih
kupih lahko pokvari.

Pazi, da se vino v kleti ne pokvari. S
je zato najhujši čas. Zalij ga vsakih štiri
dni in ga obenem poglej in poskusi. Ko
livanje dovršil, je dobro, če vzameš kakšno
cunju in sode od zunaj dobro osnažiš. Ko
iz sodov pretočiš, jih dobro oplakni, pusti
liko časa v senci poveznjene na vebo, da
da izcedi, nakar jih zakadi z žveplom ter d
zatakni.

Na polju. Žito se žanje, zgodnji kru-
izkopava ali pa izorava in njive preoravajo.
daj nastopi čas za sejanje činkvantina, r-
repe itd. Sadi se pozne vrzote in kapus. Tu
se osuje. Najbolje je, če začneš z žetvijo
ko je slama popolnoma porumenela in se
ne da več raniti z nohtom. Da ne bo kru-
preveč od zemlje umazan, izkopavaj ali izo-
ga, ko se zemlja ne sprijemlje. Tak krom-
bo tako gnil kakor oni izkopan, ki se ga je
držala.

V vinogradu: Trte škropi in
trtno mladje pa lepo priveži, da ga veter
lomi in da ne bo delalo trtam preveč sene-
potrebne poganjke odstrani popolnoma, a za-
poganjke ali zakotnike skrajšaj in sicer tak-
jim ostanejo še po 2 do 3 listi. Poskrbi
ne bo vinograd v slučaju suše preveč trpel
lenim cepljenkam divje poganjke pridno
Cepljenke v trtnici odkrij do cepljenega
da cepiči ne napravijo korenin. Da ne bo
mladje trpelo vsled peronospor in da ne
stavljalo preveč zakotnikov, je dobro, če s-
taknejo cepljenke naredko z otičjem, da
njem spenjajo.

V sadovnjaku: Rano sadje skrbno
raj. Potolčeno sadje ni za trg, zato obiraj
roko in sicer o hladu. Pokončaj listne in
ušice prav pridno. Proti koncu tega mes-
pričenja s cepljenjem na speči poplek.

Na vrtu: Presaja se jesenska
endivja, zelena itd. Seje se radič, motopok-
petersilj, nizki fižol za jesensko stročje,
kumare in pozni grah. Odberi razne vrste
line za seme in osnaži jih potem. Paradiž-
prešči pjavaj zakotne poganjke in priveži jih
kol ali pa k žici. Česenj in čebulo naj se
in spravi na zračen prostor pred stebro.
seme razne zelenjave se pobira. Gredice se
kopajo in znova pognoje. O deževnem vre-
naj se, če je potreba, razna zelenjava zalije
koliko z gnojnico in zemlja pridno rahlja.

Na vrtu: Presaja se jesenska solata
divja, zelena itd. Na boljših travnikih se
s košnjo prve otave. Če si v stanu in je
travniki presuh, spusti nanj vodo, ki mu
tem slučaju prav dobro služila.

Skrb za varstvo rastlin mesecu juliju.

Nadaljuje naj se prav pridno z zatiranjem
nospor, katera se je že prikazala v večji ali
meri po celi naši deželi vsled preoblega deževja.
se ne zanašajte preveč, če nastopi suša, da ta
sporo zatre, kajti suša jo le nekoliko zadržuje
voju, ali uniči je ne. Ko se trte škropi z galič-
raztopino, naj se pazi na to, da ne ostanejo
braz galice. Da bodo tudi grozdički ali zarod
pred peronosporo in grozdno plesnijo, ki začne
zarod močno napadati, naj se uporablja za
galično-žveplena moka.

Če se je prikazala na trtah kozavost (črni
naj se napadene trte na bolnih mestih oprase

Ako je napadla neobrezane murve rija (glivica Septogium mori), bolezen, katere se prikazuje posebno letos v večji meri, naj se osmučejo ali pa obrežejo, če se jih noče poskopiti z bakrenogalično-apneno raztopino. S takim ravnanjem se prepreči pojav te bolezni v bodočem letu.

Izpred sodišča.

„Slov. Gospodar“ obsojen. „Slov. Narod“ piše: Kakor znano, je tožil lani g. Fr. Roblek, veleposestnik v Žalcu, odgovornega urednika „Slovenskega Gospodarja“ Fr. Žebota pred porotnim sodiščem zaradi žaljenja časti, ker je očital v svojem listu g. Robleku, da je na meji med svojim in župnijskim gozdom na Zg. Ponikvi v župnikovi odstotnosti pred 15. leti pustil postavitelj mejnike samolastno v svoj prid. Porotno sodišče je Žebota oprostilo s tem, da je zaničalo glavno vprašanje, ker je bilo mnenja, da inkriminirana očitanja niso žaljiva. Proti tej razsodbi je vložil g. Roblek po dr. Kodermannu v Mariboru ničnostno pritožbo na kasacijsko sodišče, ki je pritožbi ugodilo in razsodbo porotnega sodišča razveljavilo. Vsled cesarske odredbe, s katero so se začasno odpravila porotna sodišča, se je imelo sedaj baviti s stvarjo okrožno kot izjemno sodišče v Mariboru. Tu je zastopal g. Robleka namesto v vojaško službo poklicanega dr. Kodermann dr. Kalan iz Celja. Obtoženec je izjavil, da dokaza resnice ne more izvesti in se je zagovarjal, da članka ni čital, da je torej zakrivil samo prestopke zanemarjenja dolžne paznosti. Sodišče pa je smatralo za dokazano, da je obtoženi urednik vsebino članka poznal, predno ga je dal v tisk, in je ob sodilo F. Žebota zaradi pregreška zoper varnost časti v denarno globo 300 kron oziroma v 30 dnevni zapor, v povrnitev stroškov in da ima objaviti sodbo na lastne stroške tekom 8 dni po pravomočnosti na prvi strani „Slov. Gospodarja“. Proti tej razsodbi je vložil Fr. Žebot ničnostno pritožbo na kasacijsko sodišče, ki je pa to pritožbo zavrglo. S tem je postala razsodba okrožnega sodišča pravomočna in ta zadeva s tem končana.

Razno.

Malborget in Predil sta dve trdnjavi, ki ste v sedanjih vojni proti Italiji prav velikega pomena. Tudi leta 1809 so bili tukaj med Avstrijci in Francozi veliki boji in sta tukaj junaškim braniteljem postavljena spomenika. Trdnjavo Malborget je zgradil in do svoje smrti branil naš ženijski hauptmann Hensel. Prvi napad Francozov je bil 15. maja 1809. Francozi so imeli velike izgube in so bili odbiti. Drugi dan so Francozi svoj napad ponovili. Obramba je bila velikanska in silne so bile izgube napadalcev. Šele 17. maja so Francozi Malborget zavzeli. Trdnjavo je branilo le 290 naših vojakov. Francozov pa je padlo 1.300 mož. Tudi branitelji Predila se navzlic vsem pozivom niso vdali. Kakih 6000 Francozov je napravilo naskok na Predil in imeli so velikanske izgube, predno so prišli do lesene trdnjave. Francozi so metali goreče vence iz smole na utrdbe. Nastal je ogenj in plamen se je že bližal shrambi smodnika. Tedaj pa je hauptmann Hermann na čelu male svoje posadke s sabljo skočil na Francoze, da bi si napravil pot. A on in večina njegovih junaških vojakov so padli v boju. To je bilo pred več kot 100 leti. Ali izdajalski Lahi naj bodoje prepričani, da živi junaški duh očetov še vedno v dušah našega ljudstva.

Iz Gorice pišejo graški „Tagesposti“: Noč in dan križarijo italijanski letalci po zraku in mečejo bombe na vojaška poslopja, na kolodvore in na plinarno. Plinarno je zadela pač neka bomba, ali eksplodirala se ni zgodila.

Cena sladkorja. Poroča se, da so vladna pogajanja s sladkornimi fabrikanti imela v toliko uspeh, da bodo tovarnarji odnehali od svoje zahteve za zvišanje cen. Najbrže bo že začetkom avgusta meseca določena cena sladkorja na eno kuno za kilogram.

Otroci požigalci. V gospodarskem posloplju posestnice Katarine Krassnitz v Oberdorfu nastal je ogenj, ki je uničil poslopje z vsem orožjem in zalogo krme. Požar je zanetila 5-letna vžtkarjeva hčerka Nežika Klingspie-

gel, ki se je z užgalicami igrala in je mrvo zažgala.

Požar. V Kunitzu pri Beljaku pogorelo je gospodarsko poslopje in hiša posestnika Pavla Sagarin. Živino so rešili. Le par svinj je zgorelo.

Nezgoda. V Wietingu prišel je 15-letni Primož Griencnik z roko v mašino za rezanje krme. Odrezalo mu je vseh 5 prstov.

Deček ustreljen. Sin posestnika Monko v Fettengupfu skril je v mrvi vojaško puško. 17-letni sin posestnika je to puško našel in se z njo igral. Nakrat se je puška sprožila in krogla je zadela 10-letnega Maksa Lendler v prsa, da se je takoj mrtev na tla zgrudil.

Pod orožje poklicani črnovojniški letniki 1878 do vstevši 1886. Prvotni vpoklic teh letnikov se je za en mesec zavlekel. Glasom uradne razglasitve morajo črnovojniki teh letnikov priti pod orožje k svojim nadomestnim okrajnim po veljnostvom, ki so itak na legitimaciji označeni, v pondeljek dne 16. avgusta 1915.

Novo določbe za poštni promet na južnem Štajerskem. Vse zasebne poštne pošiljke iz krajev in v kraje političnih okrajev Celje, Konjice, Maribor, Ptuj, Brežice in Slov. Gradec, torej tudi iz in v mesta Ptuj, Maribor in Celje podvrženi so vojaški cenzuri. V to svrhu ustanovilo se je 8. t. m. v Mariboru, Celju in Ptuj vojaška cenzurna mesta. Na vseh v teh okrajih k poštni razpošiljati odposlanih zasebnih korespondencah (pismih in dopisnicah) označiti je natančno ime in priimek ter stanovanje odposiljatelja. Kjer se tega ne stori, se dotična pisma ne odpošlje. Naznanila o predmetih vojaške nature, čeprav navidezno nesškodljivih, kakor n. p. o dohodu ali odhodu oficirjev, dohoda vojaštva itd. s najstrožje prepovedana. Vsa zasebna denarna pisma oddati se morajo odprta in ne smejo vsebovati nobenih pismenih naznanil. Na odrezkih poštних nakaznic ne sme biti nobenih pismenih naznanil. Zasebnim poštnim paketom — v kolikor so sploh dopuščeni — se ne sme dodati nobenih pismenih naznanil. Prestopki teh določb se kaznujejo. Tudi smejo uradniki zavoje pred stranko odpreti in zopet zapreti pustiti.

Za potovanje v Maribor. Vse osebe, ki se peljajo iz Maribora na katerokoli stran, naj vzamejo seboj dokument, iz katerega je njih bivanje v Mariboru razvidno, ker drugače bi se jih pri vrnitvi ne pustilo v mesto. Za vse vožnje proti jugu ali na Koroško treba je dovoljenja od glavarstva.

Policijski pes, čisto pleme, Dobermann-pišč, z dokazilom potomstvu, črno-rujav, takoj za dresirati, 10 mesecev star, se prod. Vprašanja na stražnika Fleischacker v Ptuj.

Pomagajte pri žetvi! Dekleta iz dežele, ki ste navajena iz mladosti z delom na kmetih pa začasno doma niste bila potrebna in ste našla v mestu dela in zaslužka, vrnite se sedaj domu, kjer je nujno potrebno Vaše sodelovanje in Vaša pomoč! Bog je blagoslovil domača žitna polja, raz katerih je treba sedaj pravočasno pospraviti snopje, da se obvaruje vse ljudstvo lakote. Vaši očetje, Vaši bratje stojijo v boju, da varujejo domovino, domačo hišo, rojstno grudo pred krvoločnim sovražnikom! Njih dan se doma težko pogreša. Vaša dolžnost je sedaj, pomagati le redko doma zaostalim pri tako važnem žetvenem delu! Ne zapustite jih! Na ta način sopolagate, pridobite zmago čez naše sovražnike! Domovina in narod bo Vam hvaležna, in Bog bo blagoslovil Vaše delo. Otroci iz dežele, vrnite se domu in pomagajte doma pri žetvi! Predsedništvo c. kr. kmetijske družbe na Štajerskem. Grof E. d. Attems.

Hrvatski roparji. Iz Brežic se poroča: Dne 27. junija umrl je v okolici vžtka Putrik na posledičnih rane, ki jo je pridobil pri nekem napadu hrvatskih vlomilcev. Dne 10. junija t. l. namreč vsilili so po noči roparji iz Hrvatske v hišo posestnika Putrika. Ko se jim je Martin Putnik nasproti postavil, so ga z večimi udarci na glavo na tla pobili; tudi njegovo ženo so iz hiše vlekli in hudo pretepalali. Roparji pokradli so več sto kron gotovega denarja in mnogo obleke. Dva zločinca imenom Franc Degen in Stefan Bobek so zaprli in sta priznala, da sta člana daleč razširjene roparske bande, ki izvršuje svoje zločine izključno ob štajersko-

v prah stolčnega živega apna in fino semletega žvepla. Če tota trte poškoduje, naj se ranjene trte, da se obvarujejo raznih bolezni, kakor peronospora, bele gnilobe grozdi (Charinia diploidiella), sive plesni (Botrytis cinerea) itd., takoj po tej nezgodni prav močno poskopre z bakrenogalično-apneno 2% raztopino, za tem pa opravi tudi zarod z zmesjo obstoječo iz v prah stolčnega živega apna in fino semletega žvepla. Bolje je, če se vzame mesto navadnega, galično žvepla. Zoper plesen, katere začne že v mesecu juliju napadati trtne liste in poganjke, se priporoča uporabiti za škropljenje: 1/2 do 1% raztopino apnenega bisulfita, ali pa naj se oprave z zmesjo, obstoječo iz natronovega bisulfita (20%) in krede (80%). Če se opazi na trtah bledeca in gnitje korenin, naj se ukrene ono, kar se je priporočalo v preteklem mesecu.

Zatira naj se prav pridno metuljčke grozdnega molja II. rodu ali takozvane kiseljake, ki se začnejo prikazovati že meseca julija. Zatira naj se te škodljivce po navetu preteklega meseca. Da se prepreči samičam tega škodljivca pokladanje jajčec na grozde, je dobro, če se ga opravi z žvepleno moko, kateri se je primešalo pet odstotkov v prah semlete naftaline.

Da se pokončajo rilčkarjeve ličinke in ogerci, kateri glodajo trtne korenine in sicer včasih tako, da marsikatera trta usahne, naj se vbrizga v tla ogljenčev žveplec. Na vsak kvadratni meter naj se vbrizga po 20 do 30 gramov te tekočine v globočini 15 cm.

Naj se pridno pobira črvice sadje in ga opari z vrelo vodo, ter da na to prečistem. Tudi rožičkate češnje naj se pridno obirajo z drevoja in pobirajo po tleh, da se prepreči nadaljno raširjanje glivice Exoascus pruni, ki povzroča to bolezen.

Da se prepreči razvoj raznih glivičnih bolezni na sadnem drevu, naj se poskopre, če le čas dopušča, posebno hrške in jablane, še enkrat z bakrenogalično raztopino. Če so se breskve radi neke vrste rije ogolile (listje, ki je bilo napadeno od nje, je kakor bi bilo prestreljeno z drobnimi svinčenkami), kar povzroča glivica Clasterosporium carophilum, naj se odpadlo listje skrbno prebere in sežge.

Pregledajo naj se na debela razstavljeni nagrbnjeni pasji, ki so bili nastavljeni zato, da se poskrjuje vanje razen škodljiv mrčes, in če se opazi v njih razne škodljivce, naj se jih pokonča in pasove zopet dene na mesto. Nadaljuje naj se s pokončevanjem raznih škodljivcev, zadržajo naj se gosenci gnezda itd., in sicer po načinu priporočenem v preteklem mesecu, a obenem naj se pokončava tudi razna zalega, ki bi se jo opazilo po debelih, vejah in listju sadnega drevoja.

V tekočem mesecu dozori pretežna večina žitnih rastlin, zato se ni treba več ukvarjati z njimi, umestno pa bi bilo, ko bi poslali oni, ki so zapazili na svojem žitu kakšno bolezen, nekoliko takih napadenih rastlin v preiskavo kakemu preiskovalnemu zavodu, kateri bi jih na to poučil, kako imajo postopati, da obvaruje svoje žito v bodoče pred ono boleznijo. Posebno pozornost je treba obrniti na žitno ogorčico (Tylenchus scadens) in na rožičkavost ali vranji kljun, katero slednjo povzroča glivica Claviceps purpurea, Rženi rožički so nevarni za ljudi in živino, če so primešani rženi moki, zato je treba tako rž, ko se jo je omlatilo, dobro očistiti teh rožičkov. Še boljše je, če se takšno bolno klasje pri žetvi sproti odbira.

Kakor hitro se je žito poželo, naj se strnišče čimprej globoko preorje, kajti z globokim oranjem se pokonča mnogo raznovrstnih žitnih škodljivcev.

Pozor na predenico po travnikih in deteljiščih, prav tako tudi na deteljnega pojavnika. Te zajedalke naj se pokončajo po načinu, navsetovanem v preteklem mesecu. Pazi naj tudi se na rumenkaste pege po deteljiščih ali višjuelkasto plesen deteljnih korenin, katere povzroča glivica Rhizoctonia violacea. Kjer se zapazi takšne pege, naj se napadena detelja izruje in sicer izpuli naj se najmanj en meter na široko tudi zdrava detelja kroginkrog tega madeža. Vsa izruta detelja naj se na licu mesta sežge, a prostor na katerem je rasla, naj se prekoplje meter globoko. Pri prekopavanju naj se deteljne korenine skrbno poiščejo, denejo na kup in sežgejo. Pri prekopavanju naj se pomeša med zemljo prah apna (1 del apnenega prahu na tri enake dele zemlje) in naj se to potem prav dobro polije z vodo.

Ako se je prikazala na krompirju peronospora, potem se priporoča poskopiti srednje in prav pozno zoreči krompir z bakrenogalično-apneno raztopino. S to raztopino se obvarujejo tudi paradizniki peronospora. — Kdor opazi znake kakšne bolezni na krompirju, naj pošlje nekoliko sumljivih rastlin kmet-kemičnemu poskuševališču v Gradcu, da ugotovi ali je na teh res kakšna nevarna bolezen. Nadaljuje naj se s pokončevanjem špargeljevega hroščeka na oni način, ki je bil opisan v preteklem mesecu. Zeljnate, kakor zelje, kapus in kolerabe, napadene od gnilobe, naj se čimprej odstranijo z mest, na katerih rastejo in naj se oparijo z vrelo vodo. Zalega ali jajčeca kapusovega belina, ki se nahajajo na spodnji strani zeljnatic, naj se zmajstijo, in če so se jajčeca že izvalila in je teh gosenic mnogo, naj se poskopri rastline s 1/2 odstotno raztopino den-drina ali pa z emulzijo tobačnega izvlečka in mazavega mila.

Stročnice, bučnice in okičevalne rastline, napadene od plesni, naj se opravi z žvepleno moko ali pa z raztopino žveplnih jeter (0.4 odstotno). Fižol, nadenen po pegavosti (kozah) — glivice Collectotrichum Nipadenanthium, naj se požanje in uniči, ali če se že nečeto storti, naj se seme takega fižola ne uporabi v bodoče za sajenje. Če je jagode (smukvice) napadla rija, naj se zakotni poganjki odšepnejo in prav tako tudi starejši listi, ostalo zdravo listje naj se pa poskopri z bakreno galično-apneno raztopino.